

POSTANOWIENIE

Dnia 14 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie M. P.

oskarżonego o czyn z art. 288 § 1 k.k. i inne

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron

w dniu 14 maja 2025 r.,

skargi pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 25 października 2024 r., sygn. akt IV Ka 1393/24,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie

z dnia 22 kwietnia 2024 r., sygn. akt II K 739/22/K i przekazującego sprawę Sądowi Rejonowemu

do ponownego rozpoznania,

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł :

1. oddalić skargę;

**2. kosztami sądowymi postępowania skargowego obciążyć
oskarżyciela posiłkowego M. G.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie wyrokiem z dnia 22 kwietnia 2024 r., sygn. akt II K 739/22/K:

1. orzekając w granicach czynu opisanego w pkt 1 aktu oskarżenia oskarżonego M. P. uznał za winnego tego, że w dniu 1 maja 2021 roku w K. zniszczył należący do M. G. telefon komórkowy marki i. koloru czarnego o nr IMEI [...], IMEI2 [...] w ten sposób, że celowo wytrącił ów telefon z ręki pokrzywdzonego i spowodował jego upadek na posadzkę i rozbicie jego wyświetlacza oraz obudowy, czym spowodował straty w wysokości 2 000 (dwóch tysięcy) złotych na szkodę M. G., co stanowi występki z art. 288 § 1 k.k., i za to na mocy powołanego przepisu przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu karę 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny, ustalając na mocy art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 30 (trzydziestu) złotych, a na mocy art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek kompensacyjny w postaci obowiązku naprawienia w całości wyrządzonej przestępstwem szkody, a to poprzez zapłatę na rzecz M. G. kwoty 2 000 (dwóch tysięcy) złotych;
2. orzekając w granicach czynu opisanego w pkt 2 aktu oskarżenia oskarżonego M. P. uznał za winnego tego, że w dniu 1 maja 2021 roku w K. spowodował u M. G. obrażenia ciała w postaci licznych zadrapań powłoki skóry, które pociągnęły za sobą naruszenie czynności narządów ciała na okres trwający nie dłużej niż siedem dni, co stanowi występki z art. 157 § 2 k.k., i za to na mocy powołanego przepisu wymierzył oskarżonemu karę 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny, ustalając na mocy art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 30 (trzydziestu) złotych, a na mocy art. 46 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego na rzecz M. G. zadośćuczynienie w wysokości 2 000 (dwie tysiące) złotych;
3. na mocy art. 85 § 1 i § 2 k.k. i art. 86 § 1 i § 2 k.k. w miejsce kar grzywny wymierzonych w punktach I oraz II niniejszego wyroku, orzekł wobec oskarżonego M. P. karę łączną 250 (dwustu pięćdziesięciu) stawek dziennych grzywny ustalając na mocy art. 33 § 3 k.k. wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 30 (trzydziestu) złotych.
Ponadto sąd orzekł o kosztach procesu (pkt IV i V wyroku).
Od powyższego wyroku apelacje wnieśli oskarżony oraz jego obrońca.

Po rozpoznaniu wniesionych apelacji, Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 25 października 2024 r., sygn. akt IV Ka 1393/24, uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie do ponownego rozpoznania.

Skargę od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego M. G., zaskarżonemu wyrokowi zarzucając naruszenie art. 437 § 2 k.p.k., polegające na uchyleniu wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie z dnia 22 kwietnia 2024 r., sygn. akt II K 739/22/K oraz przekazaniu sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania, podczas gdy prawidłowa analiza okoliczności sprawy jednoznacznie prowadzi do wniosku, że przesłanka przekazania sprawy do ponownego rozpoznania zachodzi nie zachodzi w niniejszym postępowaniu, a to z uwagi na przeprowadzenie przez sąd I instancji w sposób kompleksowy oraz wyczerpujący postępowania dowodowego, w tym przeprowadzenia wszelkich możliwych oraz mających znaczenie dla rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy dowodów, a następnie poddanie ich właściwej, tj. swobodnej ocenie, zaś ewentualna „konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości” stanowi wyjątek od zasady czystego modelu apelacyjnego, w związku z czym należy ją wyklądać wąsko, zaś w sytuacji wystąpienia wątpliwości postępowanie odwoławcze przewiduje nie tylko możliwość, ale wręcz obowiązek sądu II instancji dążenia – w drodze przeprowadzenia własnych czynności dowodowych – do wyjaśnienia okoliczności, które budzą jego wątpliwości w zakresie przeprowadzonych dowodów, co ostatecznie prowadzi do wniosku, iż w zaskarżonym wyroku nie sposób dopatrzyć się powodów uzasadniających przeprowadzenie w całości powtórnego postępowania w niniejszej sprawie.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Krakowie jako sądowi odwoławczemu do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od oskarżonego na rzecz oskarżyciela posiłkowego kosztów postępowania skargowego.

Obrońca oskarżonego w odpowiedzi na skargę wniósł o pozostawienie jej bez rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego M. G. okazała się niezasadna, wobec czego podlegała oddaleniu.

Zgodnie z treścią art. 539a § 3 k.p.k. skarga może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 lub z powodu uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Powyższe oznacza, że rozpoznanie skargi sprowadza się do zbadania, czy zachodzi tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 k.p.k. albo czy sąd odwoławczy uchylił wyrok mimo braku formalnych przeszkód określonych w art. 454 § 1 k.p.k. do wydania wyroku zmieniającego, względnie, czy jest konieczne przeprowadzenie w całości przewodu sądowego (art. 437 § 2 *in fine* k.p.k.). Zgodnie zatem z utrwalonym w tym zakresie orzecznictwem, wskazać należy, że postępowanie w trybie skargi na wyrok sądu odwoławczego nie służy do dublowania przeprowadzonej już w sprawie kontroli odwoławczej. Przedmiotem kontroli w tym postępowaniu jest tylko stwierdzenie, czy uchylając wyrok sądu pierwszej instancji z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania, sąd odwoławczy kierował się podstawami wydania wyroku kasatoryjnego wskazanymi w art. 539a § 3 k.p.k. oraz czy takie rozstrzygnięcie było w konkretnej sprawie konieczne (zob. postanowienie SN z dnia 26 października 2022 r., V KS 23/22; postanowienie SN z dnia 12 stycznia 2022 r., IV KS 64/21; postanowienie SN z dnia 28 stycznia 2022 r., II KS 29/21; postanowienie SN z dnia 26 stycznia 2022 r., V KS 36/21).

W przedmiotowej sprawie Sąd Okręgowy w Krakowie zaskarżonym wyrokiem uchylił wyrok sądu I instancji i przekazał sprawę temu sądowi do ponownego rozpoznania ze względu na konieczność przeprowadzenia na nowo w całości przewodu sądowego, co wynika wprost z treści uzasadnienia tego wyroku. Zgodnie bowiem z treścią art. 437 § 2 k.p.k. sąd odwoławczy może uchylić orzeczenie i przekazać je sądowi I instancji do ponownego rozpoznania tylko w wypadku zaistnienia bezwzględnych przyczyn odwoławczych, konieczności przeprowadzenia na nowo przewodu sądowego w całości oraz wówczas, gdy wydanie wyroku reformatoryjnego naruszyłoby regułę *ne peius*, określoną w art. 454 § 1 k.p.k.

W niniejszej sprawie sąd odwoławczy wyraźnie wskazał, iż sąd I instancji nienależycie wywiązał się z obowiązku wyjaśnienia sprawy, dokonując błędnych ustaleń faktycznych, oparł się na niepełnym materiale dowodowym, który ocenił na korzyść pokrzywdzonego, nie dostrzegających występujących w sprawie sprzeczności, a także nie weryfikując przedkładanych dowodów. W pisemnych motywach zaskarżonego wyroku sąd ten jednoznacznie wyjaśnił, że zaistniałe uchybienia prowadzą do wniosku, że postępowanie sądowe nie spełniało standardów rzetelnego procesu i wymaga powtórzenia w całości. Zauważyć trzeba, że sąd ten obszernie i szczegółowo odniósł się do oceny poszczególnych dowodów, wskazując na szereg błędów po stronie sądu pierwszej instancji, zarówno na etapie przeprowadzenia dowodów, jak też ich oceny i poczynienia na tej podstawie ustaleń faktycznych. Skala stwierdzonych uchybień dawała zatem sądowi odwoławczemu podstawę do wnioskowania, że niezbędne jest przeprowadzenie na nowo przewodu sądowego w całości.

Mając na uwadze powyższe rozważania należy wskazać, że uzupełnienie postępowania dowodowego w instancji odwoławczej byłoby niewystarczające, bowiem uchybienia, na które w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wskazał sąd II instancji, zaistniały w całym postępowaniu dowodowym przeprowadzonym przez sąd I instancji. W tym zakresie należy odwołać się do ugruntowanego już stanowiska Sądu Najwyższego, z którego wynika, że konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości, o której mowa w art. 437 § 2 zdanie drugie *in fine* k.p.k., jako powód uchylenia przez sąd odwoławczy zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania, zachodzi wówczas, gdy orzekający sąd pierwszej instancji naruszył przepisy prawa procesowego, co skutkowało, w realiach sprawy, nierzetelnością prowadzonego postępowania sądowego, uzasadniającą potrzebę powtórzenia (przeprowadzenia na nowo) wszystkich czynności procesowych składających się na przewód sądowy w sądzie pierwszej instancji (zob. uchwała SN z dnia 22 maja 2019 r., I KZP 3/19; postanowienie SN z dnia 13 listopada 2024 r., V KS 20/24). Przy czym konieczność ponownego przeprowadzenia postępowania dowodowego, o której mowa w art. 437 § 2 k.p.k., powinna być oceniana nie tylko w aspekcie ilościowym, ale i jakościowym. Tego rodzaju sytuacja zachodzi zatem także wówczas, gdy

nieprawidłowo przeprowadzono nie wszystkie, ale większość kluczowych dla oceny zachowania oskarżonego dowodów, co powoduje niemożność poddania ocenie tych prawidłowo przeprowadzonych z zastrzeżeniem, iż brak innego prawidłowo przeprowadzonego dowodu, pozwalającego ocenić dowód nieprawidłowo przeprowadzony (zob. postanowienie SN z dnia 17 września 2024 r., II KS 37/24).

W konsekwencji powstała konieczność przeprowadzenia w przedmiotowej sprawie na nowo przewodu sądowego w całości, w zgodzie z treścią art. 437 § 2 k.p.k. zdanie drugie *in fine* k.p.k., a tym samym zasadnym było uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie, o kosztach postępowania rozstrzygając na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

[PŁ]

[r.g.]